

**19e Wereldcongres van de International
Political Science Association (IPSA),
Durban, 29 juni - 4 juli 2003**

Geert Van Goethem, Amsab

Met als algemeen congressthema *Democracy, Tolerance, Justice: challenges for political change*, stelde dit congres de vraag of mensen in de nieuwe wereldorde die ontstaan is na de val van de Berlijnse muur, in staat zijn hun verleden te aanvaarden en te erkennen. En of ze, in sommige gevallen, er afstand van kunnen nemen om plaats te bieden voor een toekomst van rechtvaardigheid, verdraagzaamheid en democratie.

Deze bij uitstek historische invalshoek bij de benadering van actuele politieke problemen, bood de gelegenheid tot een brede en interdisciplinaire discussie die werd gestructureerd in twaalf subthema's. In het kader van het derde thema, met name *Globalization: Then and Now*, kon ik enkele elementen uit mijn onderzoek naar het internationalisme in de vakbeweging aan dit wereldforum presenteren.

Vanuit de vaststelling dat globalisering geen nieuw fenomeen is en dat ook de 19e eeuw getuige was van een snelle globalisering van onder meer het internationale financiële kapitalisme, werd de vraag gesteld welke lessen de huidige globaliseringshype kan leren van vorige pogingen en hun desastreuze gevolgen? Wat is de toekomst van de natie-staten? En wat is de relatie tussen globalisering en vrede en democratie? ...

Met prof. dr. Yves Schemel van de Universiteit van Grenoble als 'convener', werden in het kader van dit subthema niet minder dan dertien sessies georganiseerd, een colloquium op zich. Gemeenschappelijk aan nagenoeg al deze sessies was de historische benadering van het thema, wat bij uitstek het geval was met de sessie *Globalization, Nation-States and International Institutions since the late 19th century*, onder het voorzitterschap van dr. Bob Reinalda, senior lecturer in International Relations aan de Universiteit van Nijmegen. Participanten waren Ben De Rudder (Universiteit Gent), over het belang van 'wereldsteden' vanuit een langetermijnperspectief, prof. dr. Yves Schemel (Universiteit van Grenoble) die een aantal algemene conclusies trok uit de activiteit van



internationale publieke organisaties op diverse vlakken (handel, milieu, intellectuele eigendom ...) in het verleden, dr. Bob Reinalda (Universiteit van Nijmegen) over de evolutie van publieke en private internationale organisaties vóór 1919 en ikzelf over de oprichtingsfase van de Internationale Arbeidsorganisatie in 1919.

Deze bijzonder druk bijgewoonde sessie eindigde in een boeiende discussie die - vanuit de vaststelling dat de geschiedenis van internationale organisaties en hun belang voor de globaliserings- en internationaliseringsprocessen een nauwelijks ontgonnen terrein is - de deelnemers sterk aanmoedigde om hun onderzoek verder te zetten.

Met name voor de wereld van de arbeid is een van de kernvragen of het internationale niveau een hefboom tot ontwikkeling is of daarentegen eerder een instrument voor de bescherming van markten en nationale economieën. Hiervoor is een betere kennis van het verleden en de praktijk van de grote internationale publieke organisaties van essentieel belang. De grote belangstelling vanuit het brede onderzoeksveld voor deze problematiek opent een perspectief voor nieuw onderzoek waarvoor tijdens dit congres in ieder geval de basis werd gelegd.